

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.119>

УДК 657.212:624

O. B. Kozhushko,

к. е. н., доцент,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6211-1238>

A. B. Radchenko,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-0692-8598>

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПРИКЛАДІ
БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

O. Kozhushko,

PhD in Economics, Associate Professor,

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

A. Radchenko,

PhD student of the second (master's) leve,

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

**ACCOUNTING AND ANALYTICAL ASPECTS OF ACCOUNTS
RECEIVABLE MANAGEMENT ON THE EXAMPLE OF A
CONSTRUCTION COMPANY**

У статті досліджуються організаційні, облікові та аналітичні аспекти управління дебіторською заборгованістю на будівельному підприємстві. Розглянуто та узагальнено різні наукові підходи до визначення сутності «дебіторської заборгованості». Систематизовано основні класифікаційні ознаки та види дебіторської заборгованості, підкреслено їх практичне значення для достовірності фінансової звітності. Визначено специфічні особливості формування дебіторської заборгованості в будівельній галузі, включаючи вплив тривалого виробничого циклу, поетапного виконання проектів, значних авансів, сезонності та інфляційних коливань на розрахунки з підрядниками та замовниками. Проаналізовано динаміку та структуру дебіторської заборгованості на будівельному підприємстві, виявлено тенденції зростання та ключові управлінські проблеми. За допомогою кореляційно-регресійного аналізу встановлено тісний зв'язок між обсягом дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги та чистим прибутком підприємства, що підтверджує значний вплив ефективності управління дебіторською заборгованістю на фінансові показники. Статистичні результати доводять достовірність та практичну застосовність розробленої регресійної моделі для прогнозування зміни фінансових результатів залежно від обсягів дебіторської заборгованості. На основі результатів дослідження запропоновано рекомендації щодо покращення управління дебіторською заборгованістю, включаючи вдосконалення кредитної політики, встановлення лімітів дебіторської заборгованості для контрагентів, створення резерву сумнівних боргів, посилення аналітичного обліку та впровадження систематичного контролю за умовами платежів. Запропоновано впровадження системи моніторингу дебіторської заборгованості для забезпечення оперативного реагування на затримки платежів та мінімізації фінансових ризиків. Впровадження запропонованих заходів сприятиме підвищенню платіжної дисципліни, зменшенню простроченої дебіторської заборгованості,

прискоренню оборотності оборотних коштів, покращенню ліквідності та зміцненню фінансової стійкості будівельного підприємства.

The article examines the organizational, accounting and analytical aspects of accounts receivable management at a construction enterprise. Various scientific approaches to determining the essence of "accounts receivable" are considered and summarized. The main classification features and types of accounts receivable are systematized, their practical significance for the reliability of financial reporting is emphasized. The specific features of the formation of accounts receivable in the construction industry are determined, including the impact of a long production cycle, phased implementation of projects, significant advances, seasonality and inflationary fluctuations on settlements with contractors and customers. The dynamics and structure of accounts receivable at a construction enterprise are analyzed, growth trends and key management problems are identified. Using correlation-regression analysis, a close relationship was established between the volume of receivables for goods, works and services and the net profit of the enterprise, which confirms the significant impact of the efficiency of receivables management on financial indicators. Statistical results prove the reliability and practical applicability of the developed regression model for predicting changes in financial results depending on the volume of receivables. Based on the results of the study, recommendations were proposed to improve receivables management, including improving credit policy, setting receivables limits for counterparties, assessing customers for their solvency, creating a reserve for doubtful debts, strengthening analytical accounting and implementing systematic control over payment terms. The introduction of a receivables monitoring system was proposed to ensure a prompt response to payment delays and minimizing financial risks. The implementation of the proposed measures will contribute to increasing payment discipline, reducing overdue receivables, accelerating the turnover of working capital, improving liquidity, and strengthening the financial stability of the construction company.

Ключові слова: *дебіторська заборгованість, будівництво, фінансовий стан, оптимізація, оборотні активи, борг, сумнівна, безнадійна, списання, кореляційно-регресійний аналіз, фінансова стійкість.*

Keywords: *accounts receivable, construction, financial condition, optimization, current assets, debt, doubtful, bad, write-off, correlation-regression analysis, financial stability.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сьогодні в умовах нестабільного економічного середовища, затримок платежів та дефіциту оборотних коштів ефективне управління дебіторською заборгованістю набуває особливого значення для забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості підприємств. Для будівельних організацій ця проблема є особливо актуальною, адже діяльність у галузі характеризується тривалим виробничим циклом, поетапним виконанням робіт, відтермінуванням розрахунків та значними обсягами дебіторської заборгованості. Неналежне управління дебіторською заборгованістю призводить до уповільнення обігу капіталу, погіршення ліквідності, виникнення прострочених боргів і, як наслідок, зниження прибутковості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку дебіторської заборгованості розглядалися в наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців – Ф. Бутинець, С. Голова, О. Гудзя, Зві Боді, Г. Павлова, М. Чорнобривець та інші. Мулик Т. О. у своїй статті досліджувала роль та значення дебіторської заборгованості в діяльності підприємства [1]. Шевченко Л. Я. та Куліш Ф. В. досліджували вплив дебіторської заборгованості на ліквідність та фінансовий стан підприємства [2]. Колісник О. П., Семенюк Ю. Р., Судак В. О., визначили економічну сутність та запропонували класифікацію дебіторської заборгованості [3]. Бардадим М. В. та Свічкарь Н. М. визначили сучасні методичні підходи до обліку дебіторської заборгованості та ідентифікували дієві інструменти оптимізації

структури дебіторської заборгованості для зміцнення фінансової безпеки підприємства[4].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка теоретичних та практичних підходів до удосконалення управління дебіторською заборгованістю в будівельному підприємстві з метою підвищення фінансової стійкості, оптимізації оборотного капіталу та мінімізації фінансових ризиків, пов'язаних із затримкою платежів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дебіторська заборгованість є невід'ємною складовою оборотних активів підприємства, що безпосередньо впливає на його фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність. Різні підходи до визначення поняття «дебіторська заборгованість» науковців відображено у таблиці 1.

Таблиця 1. Визначення поняття «дебіторська заборгованість» різними науковцями

Автор	Визначення
НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може бути достовірно визначена її сума. сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.
НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти»	актив, що виникає внаслідок надання коштів, продажу інших активів, робіт, послуг безпосередньо боржникові та не є фінансовим активом, призначеним для перепродажу.
Гнатюк Т. М. Шкроміда В. В. Шкроміда Н. Я.	є результатом зобов'язань дебіторів, що виникли внаслідок минулих подій, і відображає суму заборгованості на певний момент часу.
Степаненко О.І. Бишовець А.О.	є не лише індикатором, що визначає рівень заборгованості, а й економічним явищем, що впливає на діяльність суб'єкта господарювання в цілому.
Колісник О. П. Семенюк Ю. Р. Судак В. О.	є однією із складових оборотних активів підприємства, що формується в результаті господарської діяльності при підприємстві в результаті неспівпадіння в часі проведення реалізації та розрахунків між різними контрагентами: юридичними та фізичними особами.
Колісник О. П. Замота І. О.	сума боргу підприємству від інших дебіторів, яка утворюється в процесі господарської діяльності

Джерело: сформовано на основі [3; 5; 6; 7; 8; 9].

Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «дебіторська заборгованість» свідчить про відсутність єдиного трактування. У більшості наукових праць вона розглядається як сума заборгованості контрагентів підприємству, що виникає внаслідок господарських операцій, виконаних робіт або наданих послуг. Водночас, відповідно до НП(С)БО 10, дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання економічних вигод у майбутньому та може бути достовірно визначена її сума.

Підсумувавши проведений аналіз, авторами запропоновано визначення дебіторської заборгованості. Дебіторська заборгованість — це сукупність грошових вимог підприємства до інших суб'єктів господарювання, державних органів чи працівників, що виникають унаслідок реалізації товарів, робіт і послуг та забезпечують підприємству отримання економічних вигод у майбутньому.

Основою побудови бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості є її класифікація, адже саме від правильного групування залежить достовірність фінансової звітності, обґрунтованість управлінських рішень і ефективність контролю за розрахунками з контрагентами. Класифікація дає можливість:

- об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства;
- визначити рівень кредитного ризику;
- забезпечити контроль за строками розрахунків та своєчасним погашенням боргів, що сприяє підвищенню фінансової дисципліни дебіторів;
- формувати обґрунтовану облікову політику підприємства відповідно до вимог НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» або МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»;
- аналізувати ефективність управління дебіторською заборгованістю, виявляти проблемні напрями та приймати управлінські рішення щодо оптимізації умов продажу і розрахунків;

– підвищувати аналітичність обліку, оскільки чітке розмежування видів заборгованості дозволяє формувати детальну звітність та глибше розкривати інформацію у фінансових звітах. Класифікація дозволяє систематизувати інформацію про заборгованість за різними ознаками які представлені на рис. 1.

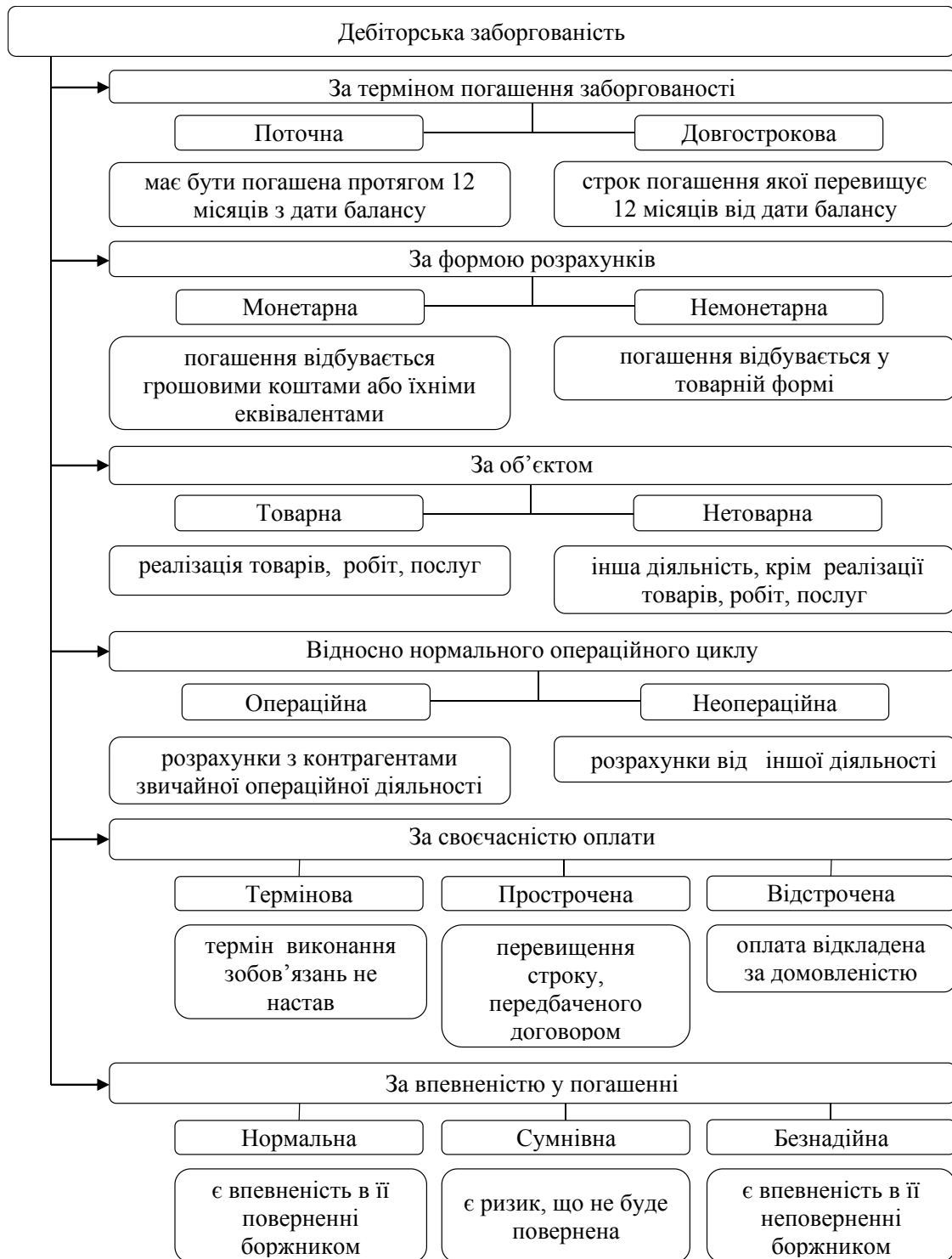

Рис. 1. Класифікація дебіторської заборгованості

Джерело: сформовано на основі [3; 5; 8; 9].

У процесі господарської діяльності підприємства формується кілька видів дебіторської заборгованості, які відрізняються за економічною сутністю, строками погашення, характером операцій та рівнем ризику неповернення коштів. Відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку та фінансової звітності, основні види дебіторської заборгованості представлені на рис. 2.

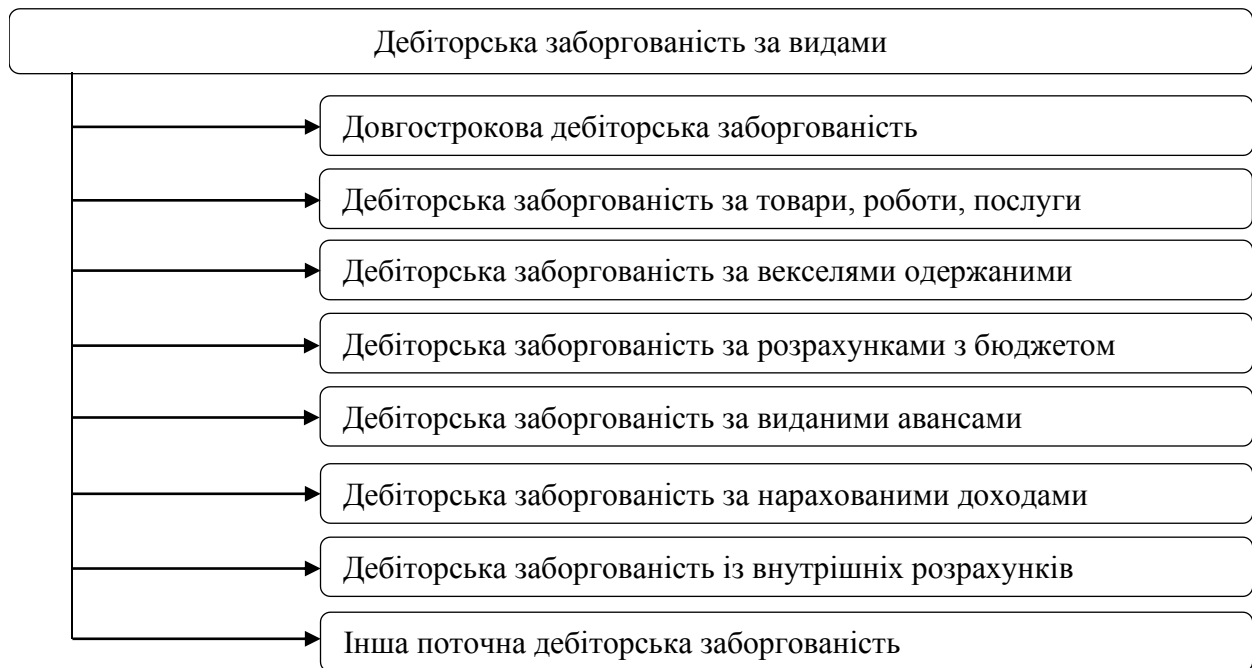

Рис.2. Види дебіторської заборгованості

Джерело: сформовано на основі [3].

Будівельна галузь має особливості щодо організації управління дебіторською заборгованістю. Важливу роль відіграють внутрішні та зовнішні чинники, які формують умови розрахунків із замовниками, постачальниками та підрядниками. Специфіка будівельної галузі, що характеризується тривалим виробничим циклом, значними обсягами інвестицій та поетапністю виконання робіт, зумовлює підвищений ризик виникнення і накопичення дебіторської заборгованості. Особливості організації обліку в будівельній галузі наведено на рис. 3.

Рис. 3 Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на будівельному підприємстві

Джерело: сформовано на основі [10; 11].

Розглянемо організацію обліку дебіторської заборгованості на прикладі ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ», яке займається будівництвом житлових і не житлових будівель. Для оцінки стану дебіторської заборгованості підприємства використано дані з Балансу (Звіту про фінансовий стан), які наведені в таблиці 2.

**Таблиця 2. Склад та рух дебіторської заборгованості ТОВ
«БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»**

Показник	Роки, тис. грн			Відхилення, тис. грн.		Темп росту, %		Темп приросту, %	
	2022	2023	2024	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	18,30	20,10	23,60	1,80	3,50	109,84	117,41	9,84	17,41
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	442,70	554,00	634,20	111,30	80,20	125,14	114,48	25,14	14,48
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 735,40	2 733,90	2 733,90	-1,50	0,00	99,95	100,00	-0,05	0,00
Всього	3 196,40	3 308,00	3 391,70	111,60	83,70	103,49	102,53	3,49	2,53
Валюта балансу	4 381,00	4 472,00	4 539,20	91,00	67,20	102,08	101,50	2,08	1,50
Частина дебіторської заборгованості у валюті балансу, %	72,96	73,97	74,72	1,01	0,75	101,39	101,01	1,39	1,01

Джерело: сформовано на основі фінансової звітності.

Динаміку дебіторської заборгованості підприємства відображено на рис. 4.

**Рис. 4. Динаміка дебіторської заборгованості ТОВ
«БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ» за 2022-2024 рр.**

Джерело: сформовано на основі фінансової звітності.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги демонструє сталий приріст: з 18,30 тис. грн у 2022 році до 23,60 тис. грн у 2024 році — темп приросту за два роки складає 17,41 %, що може свідчити про розширення обсягів діяльності або поступове пом'якшення умов оплати для контрагентів. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом демонструє зростання з 442,70 тис. грн у 2022 році до 634,20 тис. грн у 2024 році, із темпом приросту 25,14 % у 2023 і 14,48 % у 2024 роках. Це може вказувати на накопичення зобов'язань перед державними органами або затримки в бюджетних платежах. Інша поточна дебіторська заборгованість фактично залишається стабільною: з 2 735,40 тис. грн до 2 733,90 тис. грн.

Для того, щоб визначити, наскільки дебіторська заборгованість впливає на фінансові показники підприємства (наприклад, на чистий прибуток, ліквідність, оборотні кошти чи собівартість продукції), доцільно застосувати кореляційно-регресійний аналіз. Такий підхід дозволяє:

- виявити взаємозв'язки між дебіторською заборгованістю (або її складовими: за товари і послуги, з бюджетом, інша поточна) та іншими фінансовими змінними (прибуток, обіг, ліквідність тощо).

- оцінити силу зв'язку (коефіцієнт кореляції) — наскільки тісно зміни в дебіторській заборгованості супроводжуються змінами в залежних показниках.

- побудувати регресійну модель, щоб встановити, як саме зміна дебіторської заборгованості впливає на результативну ознаку: на скільки зміниться, скажімо, прибуток, якщо дебіторська заборгованість зросте на певний обсяг (наприклад, на 1 % або на 100 тис. грн).

- перевірити статистичну значимість отриманих коефіцієнтів, достовірність моделі (коефіцієнт детермінації, F-тест, t-тести) — щоб упевнитися, що залежності не випадкові.

- використати модель для прогнозування: наприклад, передбачити, яким буде прибуток чи ліквідність при зміні дебіторської заборгованості, або

спрогнозувати гранично допустимі обсяги, за яких фінансовий стан ще буде стабільним.

Для кореляційно-регресійного аналізу дебіторської заборгованості визначено ті відображено в табл. 3 такі ознаки:

- X_1 -дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги;
- X_2 -дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- X_3 -інша поточна дебіторська заборгованість;
- Y -чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Таблиця 3. Показники ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

№	Y	X_1	X_2	X_3
2022	125,40	18,30	442,70	2 735,40
2023	162,60	20,10	554,00	2 733,90
2024	245,90	23,60	634,20	2 733,90

Джерело: побудовано автором

За допомогою Excel, використовуючи інструмент аналіз даних Кореляція, який знаходиться у розділі Сервіс/Аналіз даних, можна отримати матрицю парних коефіцієнтів кореляції змінних, яку зображено в табл. 4.

Таблиця 4. Матриця коефіцієнтів парної кореляції

	Y	X_1	X_2	X_3
Y	1			
X_1	0,999413	1		
X_2	0,952065	0,961989	1	
X_3	-0,7378	-0,7605	-0,90892021	1

Джерело: побудовано автором

Відповідно матриці, чистий дохід має дуже сильний прямий зв'язок із дебіторською заборгованістю за товари, роботи, послуги ($r = 0,999$). Це означає, що зростання дебіторської заборгованості супроводжується збільшенням чистого доходу підприємства. Такий високий коефіцієнт кореляції свідчить про майже функціональну залежність між цими показниками. Також спостерігається сильна залежність із заборгованістю перед бюджетом ($r = 0,952$). З іншою поточною дебіторською заборгованістю

зв'язок негативний ($r = -0,738$), тобто її зростання супроводжується зменшенням виручки.

Також сильний прямий зв'язок між такими величинами як X_1 та X_2 . В табл. 4 можна побачити, що показник становить 0,961. Це може свідчити про те, що X_1 та X_2 пов'язані між собою, тобто ці дві змінні мають статистичний взаємозв'язок. Тому під час побудови моделі залишаємо лише той фактор, що найбільше впливає на величину Y . Для наступних розрахунків, а саме побудови парної лінійної регресії використано змінну X_1 . Однофакторний лінійний кореляційно-регресійний аналіз відображено в табл. 5.

Таблиця 5. Однофакторний лінійний кореляційно-регресійний аналіз

Роки	Y	X	XU	y ²	X ²	y [^]
2021	125,40	18,30	2 294,82	15 725,16	334,89	123,81
2022	162,60	20,10	3 268,26	26 438,76	404,01	165,00
2023	245,90	23,60	5 803,24	60 466,81	556,96	245,08
Сума	533,90	62,00	11 366,32	102 630,73	1 295,86	533,90
Середнє	177,97	20,67	3 788,77	34 210,24	431,95	177,97

Джерело: побудовано автором

Де X -дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги, Y -Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Рівняння лінійної парної регресії має вигляд $\hat{y}=a+bx$, де b коефіцієнт регресії, а вільний член, σ_x^2 дисперсія фактора X , σ_y^2 дисперсія результативної ознаки Y . Розрахунок показників однофакторного кореляційно-регресійного аналізу зображено в табл. 6.

Рівняння лінійної парної регресії має вигляд $\hat{y}=-294,91+22,8x$, це означає, що збільшення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги (X_1) на 1 тис. грн приводить до зростання чистого доходу на $\approx 22,88$ тис. грн. Оскільки фактичне значення F -критерія Фішера перевищує табличні значення, можна із упевненістю 95% стверджувати, що рівняння регресії є значущим.

Таблиця 6. Розрахунок однофакторного кореляційно-регресійного аналізу ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Показник	Формула розрахунку	Розрахунок
σ_x – дисперсія фактора x	$\sigma_x = \sqrt{(x^2) - (\bar{x})^2}$	$\sigma_x = \sqrt{431,95 - 20,67^2} = 2,20$
σ_y – дисперсія результативної ознаки y	$\sigma_y = \sqrt{(y^2) - (\bar{y})^2}$	$\sigma_y = \sqrt{34210,24 - 177,97^2} = 50,38$
b-коефіцієнт регресії	$b = \frac{uxy}{\sigma x^2} = \frac{\bar{xy} - \bar{x}\bar{y}}{\sigma x^2}$	$b = \frac{3788,77 - 20,67 * 177,97}{2,20^2} = 22,88$
a-вільний член	$a = \bar{y} - b\bar{x}$	$a = 177,97 - 22,88 * 20,67 = -294,91$
r_{xy} – коефіцієнт кореляції	$r_{xy} = \frac{\bar{xy} - \bar{x}\bar{y}}{\sigma x \cdot \sigma y}$	$r_{xy} = 22,88 \cdot \frac{2,20}{50,38} = 0,999$
R^2 – коефіцієнт детермінації	$R^2 = r_{xy}^2$	$R^2 = 0,998$
F – критерій Фішера	$F = \frac{R^2}{1-R^2} \cdot \frac{n-m-1}{n}$ $F_{0,05}(k_1; k_2)$ $F_{0,01}(k_1; k_2)$	$F = \frac{0,998}{1-0,998} \cdot \frac{3-1-1}{1} = 850,58$ $F_{0,05}(1;1) = 161$ $F_{0,01}(1;1) = 4052,2$

Джерело: сформовано автором на основі [12].

Щоб ефективно керувати дебіторською заборгованістю в будівництві, підприємству рекомендовано вирішувати такі ключові задачі:

- встановити чітку кредитну політику щодо замовників, визначити строки платежу, гарантії;
- оцінювати замовників щодо їх платоспроможності, репутації;
- створити обмеження на максимальну суму заборгованості на одного замовника;
- використовувати штрафні санкції за невчасну оплату, якщо це передбачено договором;
- регулярно аналізувати прострочену заборгованість по контрагентам підприємства та створити резерв сумнівних боргів, визначити критерії коли заборгованість вважається безнадійною;

– використовувати аналітичні показники, такі як коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, середній строк погашення, взаємозв'язок між дебіторською і кредиторською заборгованістю, тощо.

Висновки. В результаті проведеного дослідження було:

– встановлено, що дебіторська заборгованість є важливою складовою оборотних активів підприємства, яка безпосередньо впливає на його фінансову стійкість, ліквідність і платоспроможність.;

– аналіз теоретичних підходів показав відсутність єдиного трактування поняття, проте у більшості наукових джерел вона визначається як сума зобов'язань контрагентів перед підприємством, що виникають у процесі господарської діяльності;

– систематизовано класифікацію дебіторської заборгованості, яка дозволила виявити основні її види та особливості оцінки, що сприяє обґрунтованому прийняттю управлінських рішень;

– визначено основні фактори, які впливають на формування дебіторської заборгованості у будівельній галузі;

– досліджено вплив дебіторської заборгованості на дохід будівельного підприємства за допомогою однофакторного кореляційно-регресійного аналізу;

– надано рекомендації щодо покращення організації управління дебіторською заборгованістю у будівельній галузі.

Література

1. Мулик Т. О. Аналітичне забезпечення дебіторської заборгованості в системі управління підприємства. *Агросвіт*. 2022. № 9-10. С. 69-78.

2. Шевченко Л. Я., Куліш Ф. В. Вплив та роль дебіторської заборгованості в економічному розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39.

3. Колісник О. П., Семенюк Ю. Р., Судак В. О. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості. *Ефективна економіка*. 2023. № 10.

4. Бардадим М. В., Свічкарь Н. М. Облік та управління дебіторською заборгованістю для зміцнення фінансової безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50.

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України 08.10.1999 № 237 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0725-99>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» : Наказ Міністерства фінансів України 30.11.2001 № 559 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1050-01>

7. Гнатюк Т.М., Шкроміда В.В., Шкроміда Н. Я. Торговий кредит: окремі питання обліку та аналізу дебіторської заборгованості. *Журнал Прикарпатського університету імені Василя Стефаника*. 2024. Т. 11. № 2. С. 79-90.

8. Степаненко О.І., Бишовець А.О. Дебіторська заборгованість за продукцію (товари, роботи, послуги) в обліково-економічній системі підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 3 (83). С. 179-187.

9. Колісник О. П., Замота І. О. Теоретичні та практичні аспекти обліку і аналізу дебіторської заборгованості у сфері інформації та телекомунікацій. *Modern Economics*. 2019. № 15. 108-113.

10. Лемішовська О. С., Федак В. Я. Галузеві особливості організації обліку та аудиту на будівельному підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68.

11. Бухгалтерський облік у будівництві. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/17870-bukhgalterskiy-oblik-u-budivnitstvi> (дата звернення: 11.10.2025).

12. Єрмоменко В., Алілуйко А., Березька К., Мартинюк О. Підручники і посібники: навч. посіб. Тернопіль : 2023. 168 с.

References

1. Mulyk, T. (2022), “Analytical provision of receivables in the enterprise management system”, *Agrosvit*, vol. 9-10, pp. 69-78.

2. Shevchenko, L.Ya. and Kulish, F.V. (2022), “The influence and role of accounts receivable in the economic development of an enterprise”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 39.

3. Kolisnyk, O.P. Semeniuk, Yu.R. and Sudak, V.O. (2023), “Economic nature and classification of accounts receivables”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 10.

4. Bardadym, M.V. and Svichkar, N.M. (2023), “Accounting and management of receivables to strengthen the financial security of the enterprise”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 50.

5. Ministry of Finance of Ukraine (1999), “National Accounting Regulation (Standard) 10 “Receivables”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0725-99> (Accessed 10 Oct 2025).

6. Ministry of Finance of Ukraine (2001), “National Accounting Regulation (Standard) 13 “Financial Instruments”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1050-01> (Accessed 10 Oct 2025).

7. Hnatiuk, T.M. Shkromyda, V.V. and Shkromyda, N.Ya. (2024), “Trade credit: individual issues of accounting and analysis of accounts receivable”, *Zhurnal Prykarpats'koho universytetu imeni Vasylia Stefanyka*, vol. 11, no. 2, pp. 79-90.

8. Stepanenko, O.I. and Byshovets', A.O. (2023), “Accounts receivable for products (goods, works, services) in the accounting and economic system of the enterprise”, *Naukovyj pohliad: ekonomika ta upravlinnia*, vol. 3 (83), pp. 179-187.

9. Kolisnyk, O. and Zamota I. (2019), “Theoretical and practical aspects of accounting and analysis of receivables in the field of information and telecommunication”, *Modern Economics*, vol. 15, pp. 108-113.

10. Lemishovs'ka, O.S. and Fedak, V.Ya. (2024), “Industry-specific features of accounting and auditing at a construction company”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 68.

11. Buhplatforma (2025), “Accounting in construction”, available at: <https://buhplatforma.com.ua/article/17870-bukhgalterskiy-oblik-u-budivnitstvi> (Accessed 11 Oct 2025).

12. Yer'omenko, V. Alilujko, A. Berez'ka, K. and Martyniuk, O. (2023), *Pidruchnyky i posibnyky [Textbooks and manuals]*, Ternopil', Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 28.10.2025 р.